

دستور العمل استفاده از کلینیک های سیار دندانپزشکی جهت ارائه خدمت در مناطق محروم/دور افتاده

مقدمه:

نظام سلامت به عنوان یکی از ارکان مهم خدمات دولت‌ها در هر کشور، نقش تعیین کننده‌ای در ارتقاء سطح زندگی افراد جامعه دارد و دسترسی اقشار گوناگون به تسهیلات و امکانات کارآمد یکی از موثرترین عوامل حفظ و ارتقاء سلامت جامعه به شمار می‌رود. از طرفی توزیع نامتعادل تجهیزات و امکانات بهداشتی و درمانی در مناطق مختلف کشور و همچنین وجود عواملی همچون پراکندگی جمعیت، عدم ارائه خدمات تخصصی و تمرکز به ارائه خدمات اولیه در مناطق محروم، ضرورت اقدامات اساسی‌تری را در این خصوص می‌طلبد. یکی از خدمات درمانی که به دلیل عدم توجه کافی در مناطق محروم و حاشیه‌ای توسعه کمتری یافته است، خدمات دندان پزشکی است. لذا بمنظور پاسخ به نیاز انباشته مردم به خدمات دندانپزشکی و در راستای اجرای هر چه بهتر طرح تحول سلامت دهان، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اقدام به تهیه و توزیع موبایل کلینیک‌های دندانپزشکی در بین دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نموده است تا دانشگاه‌ها با استفاده از ظرفیت‌های موجود و توان نیروهای داوطلب و جهادی دندانپزشک، نسبت به ارائه خدمات رایگان به جامعه هدف تحت پوشش حوزه فعالیت خود در مناطق محروم و کمتر برخوردار بپردازد. این آیین‌نامه بمنظور روشن کردن روش اجراء و نظارت بر حسن انجام این طرح ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱ - اهداف

- کمک به ارتقاء شاخص‌ها و سیمای سلامت دهان و دندان در کشور با توجه ویژه به مناطق محروم
- افزایش دسترسی اقشار آسیب‌پذیر و محرومین به خدمات سلامت دهان
- ارتقاء فرهنگ کار جهادی و داوطلبانه در حوزه دندانپزشکی
- جلب حمایت خیرین در حوزه سلامت دهان

ماده ۲ - ساختار و وظایف

برای پیشبرد اهداف بیان شده در ماده ۱ این دستورالعمل، ستادهایی به شرح ذیل در سطح وزارت و دانشگاه‌های علوم پزشکی تشکیل می‌گردد.

۱. ستاد مرکزی هدایت حرکت‌های داوطلبانه در نظام ارائه خدمات دندانپزشکی
۲. ستاد متناظر در دانشگاه‌های علوم پزشکی

۲-۱- ستاد مرکزی حرکت‌های داوطلبانه خدمات دندانپزشکی

این ستاد متشکل از:

- معاون اجتماعی وزارت بهداشت به عنوان رئیس ستاد
- دبیر شورای سلامت دهان به عنوان دبیر ستاد
- مدیر کل امور خیرین و موسسات خیریه سلامت به عنوان مسئول دبیرخانه ستاد
- معاون بهداشت یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- معاون درمان یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- رئیس سازمان غذا و دارو یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- معاون دانشجویی فرهنگی یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- معاون توسعه مدیریت و منابع یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- رئیس سازمان نظام پزشکی کشور یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- مدیر عامل یکی از موسسات خیریه با انتخاب معاون اجتماعی

۲-۱-۱- وظایف ستاد مرکزی حرکت‌های داوطلبانه خدمات دندانپزشکی

- تصویب سیاستها، تعیین راهبردها، تعیین نقشه راه و برنامه‌ریزی کلان برای ارتقاء فعالیت‌های جهادی در حوزه سلامت دهان و دندان
- تعیین بسته خدمات قابل ارایه و تصویب استانداردهای ارائه خدمت
- پایش مستمر، مستندسازی و نظارت عالی بر نحوه فعالیت‌های دانشگاه‌ها و کارکرد ۲۰۰ روز در سال هر یونیت
- پیگیری بمنظور تامین منابع مالی پایدار و اختصاص بودجه و اعتبارات نشاندار برای این طرح
- پیگیری بمنظور عقد قرارداد با بیمه‌های درمانی به ویژه بیمه روستائیان و عشایر
- مذاکره و ارتباط با سازمانها و نهادهای دولتی و غیردولتی ذیربط جهت پیشبرد طرح
- دریافت گزارش عملکرد فصلی اقدامات انجام شده در دانشگاه‌های علوم پزشکی

۲-۲- ستاد حرکت‌های داوطلبانه خدمات دندانپزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی

این ستاد همان ستاد طرح تحول سلامت دهان دانشگاه (موضوع ابلاغیه ۵۱۷/۷۷۶/د مورخ ۱۳۹۵/۴/۳۱ شامل رئیس دانشگاه/دانشکده، معاون بهداشتی، معاون درمان، رئیس دانشکده دندانپزشکی، کارشناس مسئول بهداشت دهان و کارشناس مسئول امور درمان/دندانپزشکی) است که در هنگام طرح موضوعات مربوط به حرکت‌های داوطلبانه خدمات دندانپزشکی، معاون اجتماعی/ قائم مقام مشارکتهای اجتماعی دانشگاه بعنوان دبیر این ستاد و نیز یک نفر از خیرین شاخص و یا مسئول گروه داوطلبان در سطح دانشگاه به جمع اضافه می‌شوند.

۱-۲-۲-وظایف ستاد حرکت‌های داوطلبانه خدمات دندانپزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی

- برنامه‌ریزی و فراهم نمودن بستر جهت توسعه کمی و کیفی ارائه خدمات دندانپزشکی به مناطق محروم
- برنامه‌ریزی به منظور تامین اعتبار اجرای طرح از محل اعتبارات دانشگاه و استفاده از ظرفیت‌های مالی خیرین
- برنامه‌ریزی به منظور تامین نیروی انسانی مجری این طرح از طریق جذب نیروهای داوطلب از میان اساتید دانشگاه، دندانپزشکان، دستیاران و دانشجویانی که صلاحیت ارائه خدمت دارند و همچنین استفاده از سایر ظرفیت‌های موجود در دانشگاه برای بهره‌برداری از کلینیک‌ها حداقل ۲۰۰ روز در سال
- نظارت بر کمیت و کیفیت خدمات و مدیریت رعایت استانداردهای درمانی و انطباق آنها با گایدلاین‌ها و دستورالعمل‌های مصوب وزارت بهداشت
- پیش‌بینی برنامه‌ریزی فصلی جهت استقرار کلینیک‌های سیار در مناطق محروم و حاشیه‌ای به نحوی که قبل از استقرار آنها کار غربالگری و شناسایی بیماران صورت گرفته باشد و برآورد نیازهای ضروری جهت ارائه خدمت صورت پذیرفته باشد و به گونه‌ای عمل شود که حداکثر تعداد بیماران در زمان استقرار کلینیک، خدمات با کیفیت دریافت نماید.
- اقدامات لازم جهت تامین تجهیزات و مواد مصرفی براساس نوع خدمات پیش‌بینی شده به نحوی که ارائه خدمت به علت نبود مواد و وسایل از دانشگاه و یا جذب مشارکت خیرین معطل نماند.
- ایجاد بستر همکاری با سایر گروه‌های داوطلب جهادی متقاضی استفاده از کلینیک‌های سیار دندانپزشکی.
- ستاد حرکت‌های داوطلبانه خدمات دهان و دندان پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی موظف است حداقل هر ۳ ماه یک جلسه برگزار نماید و هر فصل گزارش اقدامات صورت پذیرفته را به دبیرخانه مرکزی مستقر در معاونت اجتماعی وزارت بهداشت ارسال نماید.

۳-۲- دبیرخانه ستاد مرکزی حرکت‌های داوطلبانه خدمات دندانپزشکی

- ایجاد بستر همکاری با سایر گروه‌های داوطلب و جهادی متقاضی استفاده از کلینیک‌های سیار دندانپزشکی
- تهیه و تنظیم دستورالعمل‌ها و ارائه به ستاد مرکزی جهت تصویب
- پیگیری مصوبات ابلاغی ستاد
- مستندسازی فعالیت‌های ارائه شده در سطح کشور
- تهیه و تنظیم شرح وظایف ساختار دبیرخانه ستاد و ارائه به ستاد جهت تصویب
- اطلاع‌رسانی به اعضا جهت شرکت در جلسات
- تهیه صورت‌جلسات و ارسال آنها برای اعضای ستاد

این دستورالعمل در دو ماده، در تاریخ ۱۳۹۶/۱/۱۵ تنظیم و به تایید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید.